

Eksamensoppgave

Personvern i offentlig forvaltning (DRI1010)

fredag 24. mai 2013 kl. 10:00 (4 timer)

Sensorveiledning. Veiledningen er satt inn med blå skrift i original oppgavetekst.

- 1) Redegjør for hvilken betydning formålsbestemmelsen i personopplysningsloven (pol) § 1 har for fortolkningen av lovens øvrige bestemmelser. Lag ett eller flere eksempler som viser denne betydningen.
  - a) Det er vanskelig å besvare hele oppgavesettet uten å si noe kort om "behandling av personopplysninger". Om slike forklaringer plasseres i svaret på oppgave 1 eller 2 spiller imidlertid ingen rolle. Helt kortfattede forklaringer bør være akseptabelt så lenge de formidler en god forståelse. Det bør ikke trekkes alene for manglende forklaring av disse begrepene, men det antas å være vanskelig å skrive god besvarelse uten at noen slike forklaringer er med.
  - b) Studentene må i utgangspunktet være klar over at lovens formål er generelt relevant ved fortolkningen av lovens øvrige bestemmelser (og forskriftens bestemmelser). De som får dette fram og bruker et greit eksempel for å illustrere poenget, bør kunne oppnå C på denne delen av oppgaven selv om det er lite annet.
  - c) Uttrykket " grunnleggende personvern hensyn" er sentralt i besvarelsen, og kandidatene bør vite at dette bl.a. innebærer en henvisning til rettspraksis, forvaltningspraksis og rettsteori + helst gi ett eller flere eksempler på dette. Besvarelser må ha med dette elementet (c) dersom karakteren B og A skal kunne oppnås på denne delen.
  - d) Blant andre elementer det bør gis uttelling for er at loven i stor grad er vagt og skjønnsmessig formulert noe som skaper rom/behov for formålsbetraktninger.
  - e) Hvilket eksempel som velges og hvor mange, er ikke avgjørende for bedømmelsen. Eksemplene bør imidlertid være egnet til å illustrere de sentrale poengene.
  - f) Kandidater som gjør en generell fortolkning av § 1 bør få noe uttelling for dette, også dersom de ikke ellers svarer direkte på spørsmålet i oppgaven. Sentrale poenger her er angivelsen av personopplysningsvern og forholdet til formålsbestemmelsen i personverndirektivet.
  - g) Denne delen av oppgaven bør telle noe mindre enn 1/3 av samlet karakter.
- 2) Redegjør for kravet til å fastsette formål for behandling av personopplysninger i pol § 11 første ledd bokstav b.
  - a) Kandidatene bør få fram at formål med behandlingen av personopplysninger har stor betydning, jf formålsbestemthetsprinsippet.
  - b) "Uttrykkelig angitt" og "saklig begrunnet" må være forklart, helst med eksempler. Besvarelser som inneholder dette elementet uten særlig annet, bør kunne oppnå karakteren C på denne delen av oppgaven.
  - c) En god besvarelse (B, A) plasserer også kravet til formål i forhold til øvrige alminnelige regler/grunnkrav til behandling av personopplysninger.

- d) En god besvarelse har med noe om i hvilke sammenhenger formål brukes/spiller rolle. Slike punkt overlapper med del 3 av besvarelsen, men i tillegg vil gode besvarelser også gjøre oppmerksom på andre forhold som for eksempel i forhold til lovens virkeområde, innsyn, informasjon, melding til Datatilsynet, konsesjon mv.
- e) Det er ikke forventet at besvarelsen skal omfatte § 11 bokstav c om endret formål. Kandidater som har med noe om dette bør imidlertid få uttelling. Ingen må trekkes for at dette ikke er med.
- f) Besvarelsen bør telle inntil 1/3 av samlet karakter.
- 3) Formålet for behandling av personopplysninger (som nevnt i del 2 av oppgaven) har betydning for flere andre bestemmelser i loven. Vi kan derfor bl.a. spørre:
- Hvilken betydning har formålet for behandling av personopplysninger for reglene om samtykke?
  - Hvilken betydning har formålet for behandling av personopplysninger for reglene om krav til opplysningskvalitet?
  - Hvilken betydning har formålet for behandling av personopplysninger for reglene om hvor lenge personopplysningene kan lagres?
- Velg og besvar *minst ett* av spørsmålene i kulepunktene ovenfor.
- a) Kandidatene har fritt valg mellom alternativene og kan også velge alle tre.
- b) Det bør være mulig å oppnå karakteren A på denne delen selv om kun ett av spørsmålene er valgt. I så fall må imidlertid denne delen av besvarelsen være veldig god.
- c) Jo flere spørsmål som besvares, jo mindre krav til dybdekunnskap bør det kreves for å prestere en god karakter (A, B).
- d) I forhold til **samtykke**, er det særlig kravet til informert samtykke som er relevant, men en kortfattet framstilling av hele samtykkeregelen i § 2 nr 7, og samtykke som rettslig grunnlag, må forventes og godtas. En god prestasjon her må kunne inneholde like mye om samtykke som formål, så lenge sammenhengen mellom disse elementene kommer godt fram.
- e) I forhold til **kvalitet**, må kandidaten ta utgangspunkt i § 11 bokstav e (evt. også d) og få fram at formålet spiller en sentral rolle. Gode besvarelser har med noe om sikring av kvalitet i samsvar med reglene om internkontroll (§ 14 første ledd), og bestemmelsene om retting mv i § 27.
- f) I forhold til **lagringstid**, må kandidaten ta utgangspunkt i § 11 bokstav e og få fram at formålet spiller en sentral rolle. Gode besvarelser har også med noe om reglene for sletting i § 28.
- g) Det bør gis rom for at besvarelsen av del 3 teller en del mer enn 1/3 av samlet karakter. En som presterer spesielt godt her og besvarer alle spørsmål fyllestgjørende, bør kunne få uttelling på inntil 2/5 (40%).

Noen generelle kriterier

- a) Det bør legges stor vekt på oversikt og evne til å plassere spørsmålene inn i relevant kontekst.
- b) Det bør legges vekt på at framstillingen vitner om oversikt og at stoffet er godt disponert.
- c) Det bør legges stor vekt på klart språk. Samtidig bør vi være forsiktige med å trekke for språklige skjønnhetsfeil som ikke har nevneverdig betydning for faglig innhold (ordstilling, stavefeil mv).
- d) Selvstendighet bør honoreres. Dette gjelder både disposisjonen av stoffet, gjengivelsen av innholdet av de aktuelle bestemmelsene og argumentasjon mv.

- e) Uselvstendig gjengivelse og lange sitater uten særlig tegn til egne tanker trekker klart ned.
- f) Figurer og eksempler som viser oversikt og forståelse bør alltid gi positiv uttelling.
- g) Det bør ikke legges særlig negativ vekt på formelle feil (paragrafhenvvisninger mv).

Alle spørsmål skal besvares.

Noen råd:

- Det er alltid en fordel at eksempler inngår i besvarelsen. Noen ganger kan også figurer være hensiktsmessige å bruke.
- Lange sitater fra lovteksten er sjelden vel begrunnet. Lag egne setninger men pass samtidig på at du forholder deg til begrepsbruken i loven.

Tillatte hjelpemidler:

- Personopplysningsloven og personopplysningsforskriften
- Offentleglova og offentlegforskrifta
- Forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften
- Norsk ordbok

Lykke til!